

Actieve raadsinformatie

Registratienummer 2023-65

Datum: 12-09-2023
Van collegelid: W.I. Meijer
Aan: Raads- en commissieleden
Onderwerp: Meerjarig uitvoeringsprogramma verduurzaming koopwoningen

Inleiding

Met deze memo informeren wij u over het uitvoeringsprogramma verduurzaming koopwoningen van de gemeente Heerde. Met het programma gaan we eigenaren van koopwoningen met een energielabel D/E/F of G helpen met het verduurzamen van hun huis en het verlagen van hun energierekening. Hiervoor worden meerjarige gelden ingezet vanuit de regeling lokale isolatieaanpak in het kader van het Nationaal Isolatieprogramma.

Beginnen met isoleren!

In de Transitievisie Warmte van de gemeente Heerde is als doel gesteld om in 2050 de volledige woningvoorraad aardgasvrij te verwarmen. De gestegen energieprijzen onderstrepen het belang en de urgentie van het treffen van maatregelen gericht op energiebesparing bij woningen. Isolatiemaatregelen leiden tot comfort, een lagere energierekening, CO₂-reductie en zorgt er tevens voor dat wij in Nederland minder afhankelijk zijn van buitenlands gas. Isoleren is in veel gevallen de eerste stap in het verduurzamen van woningen.

Nationale Isolatieprogramma

Het Nationaal Isolatieprogramma (NIP) heeft als doel tot 2030 2,5 miljoen te isoleren, met nadruk op 1,5 miljoen slecht geïsoleerde woningen en de huishoudens die bij het isoleren het hardst ondersteuning nodig hebben. Eén van de actielijnen is een lokale isolatie aanpak via gemeenten. Gemeenten kunnen hiervoor in drie tranches een specifieke uitkering aanvragen bij het rijk. Voor gemeente Heerde is in de eerste tranche 2023 € 484.270,- beschikbaar voor de tweede en derde tranche in 2024 en 2025 is ieder tevens een bedrag toegezegd door het ministerie van BZK. De middelen zijn bedoeld voor het ondersteunen van eigenaar-bewoners bij het isoleren woningen met energielabels D, E, F en G of een vergelijkbare energetische staat en een lager dan gemiddelde WOZ-waarde (€ 429.300,-). De regeling stelt als resultaatverplichting dat het aantal woningen waarvoor de gemeente geld aanvraagt, na vier jaar ook daadwerkelijk geïsoleerd moet zijn.

Vanaf het najaar 2022 tot heden is een meerjarig uitvoeringsprogramma voor de verduurzaming van koopwoningen uitgewerkt dat:

1. de Transitievisie Warmte verder concretiseert;
2. onze bestaande voorzieningen en acties om bewoners te helpen met verduurzaming van hun woning voortzet en verder versterkt;
3. en aansluit bij de doelen en voorwaarden van het Nationaal Isolatieprogramma en specifieke uitkering benut die bij het rijk kan worden aangevraagd.

Het uitvoeringsprogramma

In het meerjarig uitvoeringsprogramma verduurzaming koopwoningen is voor de doelgroep een kwantitatief doel geformuleerd en zijn acties en instrumenten uitgewerkt. De acties en instrumenten activeren, ondersteunen en ontzorgen de doelgroep bij het verduurzamen van de woning. Het programma beslaat de periode 2023 tot en met 2026 en bevat een mix van instrumenten en middelen zoals gezamenlijke inkoopacties, kennissessies en subsidies. Ook organiseren we jaarlijks een collectieve inkoopactie voor zonnepanelen in de gemeente Heerde.

Uitspraak Raad van State op isoleren en hoe de gemeente Heerde daarmee omgaat.

Op 2 augustus heeft de Raad van State uitspraak gedaan in een zaak tussen een isolatiebedrijf en de provincie Utrecht. De provincie Utrecht heeft het bedrijf een last onder dwangsom opgelegd omdat de werkwijze -van het onderzoeken of beschermde diersoorten voorkomen in een gevel-, niet in overeenstemming is met de zorgplicht van de Wet natuurbescherming. In die werkwijze werd met een camera in de spouwmuren gekeken. De Raad van State concludeert ook dat de werkwijze niet in overeenstemming is met de zorgplicht van de Wet natuurbescherming.

Met het inzetten van de lokale aanpak isolatie in de gemeente Heerde willen we een versnelling creëren voor het isoleren van woningen. Deze uitspraak zet de versnelling behoorlijk onder druk. Bij het isoleren van woningen moeten de eigenaars/bewoners dus samen met de uitvoerder een procedure doorlopen om te weten of er beschermde soorten voorkomen. Deze procedure wordt quickscan flora fauna of natuurtoets genoemd.

De uitspraak van de Raad van State is gericht op de handelwijze van het isolatiebedrijf. Veel van de isolatiebedrijven zetten in op natuur inclusief isoleren. Ook deze werkwijze voldoet niet aan de zorgplicht van de Wet natuurbescherming. Als uitvoerder het meerjarige uitvoeringsprogramma verduurzaming koopwoningen heeft de gemeente hierin ook een verantwoordelijkheid.

Bedrijven die ecologisch onderzoek uitvoeren brengen zelden offerte uit aan een particulier. Het uitvoeren van quickscan flora fauna kan kostbaar worden voor individuele woningen. Ook verstrekken we geen subsidie voor het uitvoeren van de quickscan flora fauna. Om de mogelijke kosten te beperken zal bij de isolatiecampagnes aandacht besteed worden aan de wettelijke verplichtingen en de mogelijkheid om bij gezamenlijk inkoop ook een gezamenlijk ecologisch onderzoek uit te laten voeren.

De Wet natuurbescherming geeft de mogelijkheid om voor 10 jaar een gebiedsontheffing te krijgen voor bijvoorbeeld het isoleren van woningen. Hiervoor moet een ecologisch onderzoek worden uitgevoerd in een Soorten Management Plan (SMP). In de Regio Stedendriehoek onderzoeken we samen met de gemeente Lochem, Voorst en Zutphen of een SMP, uitkomst kan bieden aan die individuele verplichtingen van Wet natuurbescherming. Hiervoor wordt in 2023 een plan van aanpak opgesteld waarna we kunnen beslissen of er een SMP met gebiedsontheffing aangevraagd kan worden bij de provincie Gelderland. Totdat er gebiedsontheffing is verleend moet er nog individueel voldaan worden aan de regels van de Wet natuurbescherming en zullen we dit in de campagnes duidelijk benoemen.

Kernboodschap

Het meerjarig uitvoeringsprogramma draagt bij aan de doelstelling van het Nationaal Isolatieprogramma, namelijk het versneld isoleren van slecht geïsoleerde woningen en daarbij ondersteuning bieden aan de doelgroepen die dat het hardst nodig hebben. Het programma draagt direct bij aan de gemeentelijke doelstelling om inwoners te helpen met energiebesparing, energiearmoede te bestrijden en energie- en CO2-neutraal te zijn in 2050.

Financiën

De totale kosten van het uitvoeringsprogramma voor 2023-2026 is € 1.767.749, waarvan naar verwachting € 1.635.200 wordt gedekt door specifieke uitkering van de drie tranches van de NIP-regeling. Het budget voor de eerste tranche is aangevraagd en toegekend. Indien de beschikbare middelen voor 2024 en 2025 wijzigen, sturen we bij in het uitvoeringsprogramma. De benodigde capaciteit en projectleiding over de activiteiten die we over de komende vier jaar organiseren wordt gedekt uit de tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE). Deze tijdelijke regeling (als SPUK) is aangevraagd en wordt door ons gebruikt om de externe projectleiding te financieren.

Bijlagen:

- 1 Gemeente Heerde 8. Meerjarig Uitvoeringsprogramma
- 2 Meerjarig Uitvoeringsprogramma (begroting)